

A számla, nyugta kibocsátásának alapvető szabályai 2017.

A számlázásra vonatkozó előírásokat meghatározóan az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.), valamint az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletek tartalmazzák.¹

1. Számlaadási kötelezettség

Az áfa adóalany az Áfa tv. számlaadási kötelezettségre vonatkozó általános szabálya szerint **köteles számlát kibocsátani a belföldön és ellenérték fejében teljesített termékértékesítéséről, szolgáltatásnyújtásáról a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője részére**² (ha az tőle eltérő más személy, vagy szervezet). Az Áfa tv.-ben meghatározott számlaadási kötelezettség ennek megfelelően az ügylet teljesítéséhez (és nem a termék beszerzőjének, szolgáltatás igénybevevőjének a fizetési kötelezettségéhez) kapcsolódik. Az Áfa tv.-ben meghatározott számlaadási kötelezettség nem terjed ki az olyan esetekre, amelyek az Áfa tv. alkalmazásában nem minősülnek adóalany által teljesített termékértékesítésnek, szolgáltatásnyújtásnak, így nem kell számlát kibocsátani például az Áfa tv. 7. §-a szerinti közhatalmi tevékenységről, a kártérítés fizetési kötelezettségéről, az értékesített készpénz-helyettesítő fizetési eszkről/pénzhelyettesítő eszkről (pl. ajándék utalványról), a bíróság által megítélt perköltségről (stb.). Az Áfa tv. eltérő rendelkezése hiányában ugyanakkor a számlaadási kötelezettség azokra az esetekre is kiterjed, amelyek ingyenesek, azonban az Áfa tv. alkalmazásában ellenérték fejében teljesített termékértékesítésnek, szolgáltatásnyújtásnak minősülnek, azzal, hogy a számlaadási kötelezettség természetesen ezekben az esetekben is csak akkor terheli az adóalanyt, ha a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője az adóalanytól eltérő személy, szervezet.

Figyelemmel arra, hogy az előleg megszerzésének időpontjában – főszabály szerint – adófizetési kötelezettség keletkezik, a számlaadási kötelezettség a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás mellett kiterjed az azok ellenértékébe beszámítható, kapott **előlegre** is.³ A kapott előlegről kibocsátott számlában annak a termékértékesítésnek, szolgáltatásnyújtásnak az adatait kell szerepeltetni, amelynek az ellenértékébe az előleg beszámítható.⁴

Az előlegfizetéshez kapcsolódó számlaadási kötelezettség nem általános. Nem kell számlát kibocsátani a (nem jogi személy) nem adóalany által fizetett előlegről abban az esetben, ha az előleg összege (mely adót is tartalmaz) 900 ezer forintnál kevesebb, és a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője az előlegről nem kér számlát. Nem terjed ki továbbá az előleghez kapcsolódó számlaadási kötelezettség az adómentes Közösségen belüli termékértékesítés ellenértékébe beszámító előlegre sem.⁵

A számlaadási kötelezettség az adóalany által belföldön teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás mellett a következő, **belföldön kívül teljesített termékértékesítésekre, szolgáltatásnyújtásokra** is kiterjed:

¹A számla és a nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint az elektronikus formában megőrzött számlák adóhatósági ellenőrzéséről szóló 23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet, továbbá a pénztárgépek műszaki követelményeiről, a nyugtakibocsátásra szolgáló pénztárgépek forgalmazásáról, használatáról és szervizeléséről, valamint a pénztárgéppel rögzített adatok adóhatóság felé történő szolgáltatásáról szóló 48/2013. (XI. 15.) NGM rendelet

²Áfa tv. 159. § (1) bekezdés

³Áfa tv. 159. § (2) bekezdés a)-b) pontjai

⁴Áfa tv. 159. § (3) bekezdés

⁵Áfa tv. 159. § (4) bekezdés

- az Európai Közösség (továbbiakban: Közösség) másik tagállamában teljesített olyan termékértékesítésre, szolgáltatásnyújtásra, amely után a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője az adófizetésre kötelezett, feltéve, hogy az adóalany az ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye (ennek hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye) belföldön van,
- a Közösség területén kívül teljesített termékértékesítésre, szolgáltatásnyújtásra, feltéve, hogy az adóalany az ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye (ennek hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye) belföldön van.⁶

A számlakibocsátási kötelezettség a számla előállítása mellett a számlának a jogosult (termék-beszerző, szolgáltatást igénybevevő) részére történő átadását, eljuttatását is magában foglalja.

1.1. Mely esetekben kell a számlaadási kötelezettséget az Áfa tv. előírásai szerint teljesíteni?

A számlára vonatkozó kötelezettségekre (ide nem értve a megőrzési kötelezettséget) főszabály szerint akkor kell az Áfa tv. rendelkezéseit alkalmazni, ha a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás Áfa tv. szerinti teljesítési helye belföldön van.⁷

Az ügylet belföldi teljesítése ellenére nem az Áfa tv. rendelkezései alkalmazandóak akkor, ha

- az ügyletet teljesítő adóalany gazdasági tevékenységének a székhelye illetve a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett állandó telephelye (ezek hiányában állandó lakóhelye, szokásos tartózkodási helye) a Közösség másik tagállamában van és belföldön gazdasági célú letelepedési hellyel nem rendelkezik vagy a belföldi állandó telephelye – az Áfa tv. 137/A. §-a szerint – nem érintett a termékértékesítés/szolgáltatásnyújtás teljesülésében, és
- az ügylet után a termék beszerzőjét, szolgáltatást igénybevevőjét terheli az adófizetési kötelezettség, és
- a számlát nem a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője bocsátja ki.

Ilyen esetekben a számlára vonatkozó kötelezettségekre **a termékértékesítő, szolgáltatásnyújtó adóalany** gazdasági tevékenységének a székhelye illetve a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett állandó telephelye (ezek hiányában állandó lakóhelye, szokásos tartózkodási helye) **szerinti tagállam szabályai alkalmazandóak.**⁸

Az ügylet belföldön kívüli teljesítési helye ellenére is az Áfa tv. számlára vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni a következő esetekben:

- ha az ügyletnek az Áfa tv. előírásai alapján meghatározott teljesítési helye a Közösség területén kívülre esik és az ügyletet teljesítő adóalany gazdasági tevékenységének a székhelye illetve a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett állandó telephelye (ezek hiányában állandó lakóhelye, szokásos tartózkodási helye) belföldön van,⁹ illetve
- az ügyletet teljesítő adóalany gazdasági tevékenységének a székhelye illetve a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett állandó telephelye (ezek hiányában állandó lakóhelye, szokásos tartózkodási helye) belföldön, az ügylet Áfa tv. szerinti teljesítési helye pedig a Közösség másik tagállamában van, és az után a termék beszerzőjét, szolgáltatás igénybevevőjét terheli az adófizetési kötelezettség (feltéve, hogy a számlaadási kötelezettséget nem a másik tagállambeli termékbeszerző, szolgáltatást igénybevevő teljesíti).¹⁰

⁶Áfa tv. 159. § (2) bekezdés c)-d) pontjai

⁷Áfa tv. 158/A. § (1) és (4) bekezdés

⁸Áfa tv. 158/A. § (2) bekezdés a) pont és 158/A. § (3) bekezdés

⁹Áfa tv. 158/A. § (2) bekezdés b) pont

¹⁰Áfa tv. 158/A. § (2) bekezdés a) pont és 158/A. § (3) bekezdés

1.2. Mely esetekben mentesül az adóalany a számlaadási kötelezettség alól?

Az adóalany mentesül a számlaadási kötelezettség alól az olyan termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása tekintetében, amely a tevékenység közérdekű illetve speciális jellegére tekintettel adómentes,¹¹ feltéve, hogy az ügyletről a számviteli törvény¹² rendelkezéseinek megfelelő bizonylatot bocsát ki.¹³ Amennyiben az adóalany az ilyen ügyletről kibocsátott számviteli bizonylatán a számla megnevezést szerepelteti, a bizonylatnak akkor sem kell maradéktalanul megfelelnie az Áfa tv. és az annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok szigorú előírásainak, elégséges a bizonylatnak a számviteli törvény előírásainak való megfelelése. (A tevékenység közérdekű illetve speciális jellegére tekintettel adómentes ügyletekről történő számviteli bizonylat kibocsátás miatti számlaadási kötelezettség alóli mentesülés az ügylet teljesítőjénél nem eredményez nyugtaadási kötelezettséget.¹⁴)

Amennyiben a szolgáltatás (adóalany vagy nem adóalany) igénybevevője nem kéri, nem kell számlát kibocsátani az Áfa tv. 105. §-a alapján adómentes – külföldi indulási vagy külföldi érkezési helyű – nemzetközi légi személyszállításról. Az ilyen szolgáltatást igénybevevő számla kibocsátására vonatkozó kérésének hiányában az adóalany a számviteli törvény rendelkezéseinek megfelelő számviteli bizonylatot kell kibocsátania. Amennyiben az ilyen szolgáltatást igénybevevő számla kibocsátását kéri, az adóalany az Áfa tv. (és a felhatalmazása alapján kiadott jogszabály) előírásainak megfelelő számlát kell kibocsátania.¹⁵

Áfával számítottan 900 ezer forint értékhatár alatt mentesül a számlaadási kötelezettség alól az adóalany, ha a terméket megvásárló, a szolgáltatást igénybevevő olyan nem adóalany személy (ide nem értve a nem adóalany jogi személyeket), aki az ügylet ellenértékét – a teljesítés napjáig – készpénzzel, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel,¹⁶ vagy pénzhelyettesítő eszközzel¹⁷ megtéríti, és számla kibocsátását nem kéri.¹⁸ (Amennyiben az adóalany ezen indok alapján mentesül a számlaadási kötelezettség alól, akkor nyugtaadási kötelezettség terheli.¹⁹)

Mentesül az adóalany a számlaadási kötelezettség alól akkor is, ha a **nem adóalany személy** (ide nem értve a nem adóalany jogi személyeket) **900 ezer forintot el nem érő előleget fizet és a számla kibocsátását nem kéri.** Amennyiben az adóalany ilyen indokkal mentesül a számlaadási kötelezettség alól, a kapott előlegről nem kell nyugtát kibocsátania. Az, hogy az ilyen előleg-fizetés nem jár számla- illetve nyugtaadási kötelezettséggel, nem jelenti azt, hogy az előleg fizetéséhez illetve átvételéhez/jóváírásához nem kapcsolódik bizonylat. Amennyiben az előleg megfizetése készpénz (illetve készpénz-helyettesítő fizetési eszköz illetve pénzhelyettesítő eszköz) átadás-átvételével valósul meg, a pénzmozgást dokumentálni kell, ami megvalósulhat pl. az előleget átvevő által kibocsátott számviteli bizonylattal is. Egyéb módon történő előleg fizetések esetén a pénzmozgást pl. banki bizonylatok dokumentálják.

Mentesül a számlaadási kötelezettség alól az olyan adóalany is, aki a távolról is nyújtható szolgáltatását terhelő belföldi adófizetési kötelezettségét egyablakos

¹¹Áfa tv. 85. § (1) bekezdése és 86. § (1) bekezdése alapján adómentes ügyletek

¹²A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény

¹³Áfa tv. 165. § (1) bekezdés a) pont

¹⁴Áfa tv. 166. § (1) bekezdés

¹⁵Áfa tv. 165. § (1) bekezdés c) pont, 165. § (4) bekezdés

¹⁶Áfa tv. 259. § 8. pont

¹⁷Áfa tv. 259. § 15. pont

¹⁸Áfa tv. 165. § (1) bekezdés b) pont

¹⁹Áfa tv. 166. § (1) bekezdés

rendszeren keresztül teljesíti, feltéve, hogy távolról is nyújtható – azaz telekommunikációs vagy elektronikus úton nyújtott szolgáltatásának illetve rádiós és audiovizuális média – szolgáltatásának nem adóalany igénybevevője a számla kibocsátását nem kéri. Az ilyen adóalany a nem adóalany részére teljesített, távolról is nyújtható szolgáltatásáról

- amennyiben az igénybevevő számla kibocsátását kéri, akkor számlát,
- amennyiben az igénybevevő számla kibocsátását nem kéri, akkor nyugtát kell adnia.²⁰

Nincs lehetőség a számlaadási kötelezettség alól való mentesülésre a következő esetekben:

- *adóalany* felé teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás (feltéve, hogy az ügylet nem adómentes annak közérdekű vagy speciális jellegére tekintettel, továbbá feltéve, hogy az Áfa tv. 105. §-a alapján adómentes légi személyszállítás tekintetében a szolgáltatás igénybevevője számla kibocsátását kéri),
- *nem adóalany jogi személy* felé teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás (feltéve, hogy az ügylet nem adómentes annak közérdekű vagy speciális jellegére tekintettel, valamint feltéve, hogy az – Áfa tv. 105. §-a alapján – adómentes légi személyszállítás tekintetében a szolgáltatás igénybevevője számla kibocsátását kéri, továbbá feltéve, hogy az olyan nem adóalany jogi személy, amely nem rendelkezik közösségi adószámmal – és azzal nem is kell rendelkeznie – számla kibocsátását kéri a számára távolról is nyújtható szolgáltatást teljesítő, belföldön nem letelepedett, belföldi adófizetési kötelezettségét egyablakos rendszeren keresztül teljesítő adóalanytól),
- *adóalany* illetve *nem adóalany jogi személy* felé teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás előlege (feltéve, hogy az előleg fizetése nem adómentes Közösségen belüli termékértékesítés ellenértékébe számítandó be),
- *nem adóalany* (és nem is jogi személy) részéről 900 ezer forintot elérő, vagy azt meghaladó előleg fizetése,²¹
- *nem adóalany* (és nem is jogi személy) részéről 900 ezer forintot el nem érő előleg fizetése, ha a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője számlát kér,²²
- *nem adóalany* (és nem is jogi személy) részére teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amelynek ellenértékét készpénzzel, vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel, pénzhelyettesítő eszközzel az ügylet teljesítéséig megfizetik, feltéve, hogy az adót is tartalmazó ellenérték eléri vagy meghaladja a 900 ezer forintot,²³
- *nem adóalany* (és nem is jogi személy) részére teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amelynek ellenértékét készpénzzel, vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel, pénzhelyettesítő eszközzel az ügylet teljesítéséig megfizetik és az adót is tartalmazó ellenérték nem éri el a 900 ezer forintot, de a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője számlát kér,²⁴
- *nem adóalany* (és nem is jogi személy) részére teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amelynek ellenértékét az ügylet teljesítéséig nem (vagy nem feltétlenül) fizetik meg, illetve amelynek az ellenértékét nem készpénzzel, vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel, pénzhelyettesítő eszközzel térítik meg,²⁵
- **az Áfa tv. 105. §-a alapján adómentes nemzetközi légi személyszállítás**, feltéve, hogy a szolgáltatás – adóalany vagy nem adóalany – igénybevevője számla kibocsátását kéri,²⁶

²⁰ Áfa tv. 165/A. §, 166. § (1) bekezdése

²¹ Áfa tv 159. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontja

²² Áfa tv. 159. § (2) bekezdés b) pont bb) alpontja

²³ Áfa tv. 165. § (2)-(3) bekezdés

²⁴ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés b) pont, 165. § (2)-(3) bekezdés

²⁵ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés b) pontja

²⁶ Áfa tv. 165. § (4) bekezdés

- a belföldi adófizetési kötelezettségét egyablakos rendszeren keresztül teljesítő adóalany *távolról is nyújtható szolgáltatása*, feltéve, hogy ezen szolgáltatás nem adóalany igénybevevője számla kibocsátását kéri,²⁷
- *Közösségen belüli termékértékesítés* (ide tartozik az új közlekedési eszköz Közösségen belüli értékesítése is),²⁸
- *távolsági értékesítés*,²⁹
- *sorozat jelleggel történő ingatlan értékesítés*,³⁰
- *a Közösség területén kívül teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás*, feltéve, hogy az adóalany az adott ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye belföldön van (ennek hiányában lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van belföldön),³¹
- *a Közösség másik tagállamában teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás*, amely után a termék beszerzőjét illetve a szolgáltatás igénybevevőjét terheli az adófizetési kötelezettség, feltéve, hogy az ügyletet teljesítő adóalany az adott ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye belföldön van (ennek hiányában lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van belföldön).³²

1.3. Meddig kell a számlát kibocsátani?

A számlát főszabály szerint **az ügylet** – Áfa tv. szerinti – **teljesítéséig** (előleg esetén annak kézhezvételéig, jóváírásáig illetve megszerzéséig), **de legfeljebb az attól számított ésszerű időn³³ belül ki kell bocsátani.**

Az Áfa tv-ben konkrétan megjelölt ésszerű időt figyelembe véve:

1. az ügylet Áfa tv. szerinti teljesítési időpontjáig megvalósuló, készpénzzel vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel történő ellenérték megtérítés esetén **a számlát haladéktalanul ki kell bocsátani**, feltéve, hogy

- a termékértékesítés nem Közösségen belüli adómentes termékértékesítés,
- a szolgáltatásnyújtás nem felel meg a 6. pontban foglaltaknak,
- az ügylet nem kezelőszemélyzet nélküli automata berendezés útján teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás.³⁴

2. az olyan előlegről – amelynek összege nem a 6. pontban foglaltak szerinti szolgáltatásnyújtás ellenértékébe számítható be és – amelynek a megfizetése készpénzzel, vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel történik, a számlát haladéktalanul ki kell bocsátani.³⁵

3. az olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás esetében, amelynek az ellenértékét az 1. pontban foglaltaktól eltérően – azaz vagy nem készpénzzel, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel vagy a teljesítést követően – térítik meg, és a számla áthárított adót tartalmaz (illetve áthárított adót kellene tartalmaznia), **a számlát a teljesítéstől számított 15 napon belül** (vagyis legkésőbb a 15. napon) **ki kell bocsátani.**³⁶

²⁷ Áfa tv. 165/A. § (2) bekezdés

²⁸ Áfa tv. 89. §.

²⁹ Áfa tv. 29. §

³⁰ Áfa tv. 6. § (4) bekezdés b) pont.

³¹ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés d) pont

³² Áfa tv. 159. § (2) bekezdés c) pontja

³³ Áfa tv. 163. § (1) bekezdés.

³⁴ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés b) pontja

³⁵ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés b) pontja

³⁶ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés c) pontja

4. az olyan előlegről, amelyet nem készpénzzel vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel térítenek meg, és a számla áthárított adót tartalmaz (illetve áthárított adót kellene tartalmaznia), a számlát az előleg megszerzésétől számított 15 napon belül ki kell bocsátani.³⁷

5. a Közösségen belüli adómentes termékértékesítésről **a számlát legkésőbb a teljesítés hónapját követő hónap 15. napjáig kell kibocsátani.**³⁸

6. az olyan szolgáltatásról, amely az Áfa tv. 37. § (1) bekezdése alapján másik tagállamban teljesül, és amely után az adófizetési kötelezettség a szolgáltatás igénybevevőjét terheli, a számlát legkésőbb a teljesítés hónapját követő hónap 15. napjáig kell kibocsátani.³⁹

1.4. A számlaadási kötelezettség meghatalmazott útján történő teljesítése

A számlaadási kötelezettségnek a kötelezett (vagyis a termékértékesítő, szolgáltatásnyújtó adóalany) saját maga, illetve – megbízása alapján és képviselőében – az általa választott meghatalmazott is eleget tehet. A meghatalmazott útján történő számlakibocsátáshoz a kötelezettnek és meghatalmazottjának előzetesen és írásban meg kell állapodnia egymással – különösen – a számlakibocsátás elfogadásának feltételeiről és módjáról.⁴⁰ A meghatalmazás szólhat egy ügylethez fűződő számlaadási kötelezettség teljesítésére, vagy szólhat akár a számlaadási kötelezettség általános érvényű teljesítésére.⁴¹ A meghatalmazást írásba kell foglalni.

A számla kibocsátásában meghatalmazottként akár a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője, akár harmadik személy eljárhat. A meghatalmazottnak a számlát a termékértékesítő, szolgáltatásnyújtó (vagyis a kötelezett/meghatalmazó) nevében kell kibocsátania. Amennyiben meghatalmazottként a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője bocsátja ki a számlát, akkor a számlán az „önszámlázás” kifejezést is szerepeltetnie kell.⁴²

Az ügylethez fűződő számlaadási kötelezettségnek – feltéve, hogy annak nem a kötelezett saját maga tesz eleget – kizárólag egy meghatalmazott tehet eleget, még abban az esetben is, ha a kötelezett egyébként több személy részére is adott meghatalmazást.⁴³ A számlakibocsátáshoz fűződő, jogszabályban meghatározott kötelezettségek teljesítéséért a kötelezettel együtt a meghatalmazott egyetemlegesen felelős (még abban az esetben is, ha a felek a megállapodásukban másként rendelkeztek).⁴⁴

A számlakibocsátásra kötelezett meghatalmazottjaként eljáró személy, illetve szervezet által papír alapon kibocsátott számla esetében a meghatalmazott a számla másolatát haladéktalanul eljuttatja a számlakibocsátásra kötelezettnek, elektronikus számla esetében pedig elektronikus formában bocsátja haladéktalanul a számlakibocsátásra kötelezett rendelkezésére. A számlázó programmal előállított számla esetében a számlakibocsátásra kötelezettnek és meghatalmazottjának előzetesen, írásban meg kell állapodniuk a számla előállításánál alkalmazott sorszám-tartományról, amelyet a számlakibocsátásra kötelezett is köteles nyilvántartásában rögzíteni.⁴⁵ A meghatalmazás az Áfa tv.-ben, az annak felhatalmazása

³⁷Áfa tv. 163. § (2) bekezdés c) pontja

³⁸Áfa tv. 163. § (2) bekezdés a) pontja

³⁹Áfa tv. 163. § (2) bekezdés a) pontja

⁴⁰Áfa tv. 160. § (1) bekezdés.

⁴¹Áfa tv. 161. §.

⁴²Áfa tv. 169. § 1) pontja

⁴³Áfa tv. 160. § (3) bekezdés.

⁴⁴Áfa tv. 160. § (2) bekezdés.

⁴⁵ 23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet 15. §

alapján kiadott 23/2014. (VI. 30.) NGM rendeletben és a Ptk-ban⁴⁶ meghatározott tartalom kívül a felek által fontosnak ítélt bármely kérdésre kiterjedhet.

2. A számla

Számla minden olyan okirat, amely megfelel az Áfa tv. X. fejezetében meghatározott feltételeknek. A számlával egy tekintet alá esik minden olyan okirat, amely kétséget kizáróan az adott számlára hivatkozva, annak adattartalmát módosítja (és megfelel az Áfa tv. 170. §-ában meghatározott feltételeknek).⁴⁷ A Közösség más tagállamában nyilvántartásba vett adóalany esetében számla a termékértékesítéséről, szolgáltatásnyújtásról kibocsátott olyan okirat, amely megfelel a Héa-irányelv⁴⁸ 226-231. és 238-240. cikkével harmonizáló azon előírásoknak, amelyek abban tagállamban alkalmazandóak, amelyben az adóalanyt nyilvántartásba vették.⁴⁹

Az Áfa tv. előírása⁵⁰ alapján a számla kibocsátásának időpontjától **a számla megőrzésére vonatkozó időszak végéig biztosítania kell a számla eredetének hitelességét, adattartalma sértetlenségét és olvashatóságát.** Az „eredet hitelessége” a terméket értékesítő, a szolgáltatást nyújtó illetve a számlát kibocsátó azonosságának biztosítását jelenti.⁵¹ Az „adattartalom sértetlensége” azt jelenti, hogy a számlának az Áfa tv. szerinti tartalmát nem változtatták meg.⁵² A számla olvashatósága pedig azt jelenti, hogy a számlának az ember számára – alapos vizsgálat illetve magyarázat nélkül – olvashatónak kell lennie. Az e kötelezettségekhez kapcsolódó keretszabály⁵³ értelmében az eredet hitelességére, az adattartalom sértetlenségére és az olvashatóságra vonatkozó követelményeknek bármely olyan üzleti ellenőrzési eljárással eleget lehet tenni, amely a számla és a termékértékesítés/ szolgáltatásnyújtás között megbízható üzleti kapcsolatot biztosít. Az eredet hitelességére és az adattartalom sértetlenségére vonatkozó feltételt a számlakibocsátónak és a számlabefogadónak is teljesítenie kell, mely feltételek fennállását a felek egymástól függetlenül (is) biztosíthatják.

Az Áfa tv.-ben megjelölt **üzleti ellenőrzési eljárás** megnevezés széles körű fogalmat takar. Üzleti ellenőrzési eljárás alatt olyan eljárás értendő, melyet az adóalany a számlának a saját pénzügyi követelésével illetve kötelezettségével történő összevetése érdekében alkalmaz. Az üzleti ellenőrzési eljárás fontos aspektusa, hogy a számlát az üzleti és számviteli folyamaton belül ellenőrzik (nem pedig független, önálló dokumentumként kezelik). Az adóalany az általa választott/kidolgozott üzleti ellenőrzési eljárás során, a saját érdekében számla kibocsátóként és számla befogadóként is elsődlegesen azt ellenőrzi, hogy:

- a számla lényegében megfelelő-e, vagyis, hogy a számlában feltüntetett ügylet ténylegesen a feltüntetett mennyiségben és minőségben teljesült-e, továbbá, számla befogadóként vizsgálja, hogy
- a számla kibocsátójának ténylegesen a feltüntetett fizetési igénye van-e,
- a számla kibocsátója által megadott bankszámlaszám megfelelő-e és hasonlókat annak biztosítására, hogy ténylegesen csak azokat a számlákat egyenlítsse ki, melyek kiegyenlítésére kötelezett.

⁴⁶A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény

⁴⁷Áfa tv. 168. § (1) bekezdés.

⁴⁸Az Európai Unió Tanácsának 2006/112/EK irányelve a közös hozzáadottértékadó-rendszerről

⁴⁹Áfa tv. 168. § (3) bekezdés.

⁵⁰Áfa tv. 168/A. § (1) bekezdése

⁵¹Áfa tv. 259. § 6/A. pont

⁵²Áfa tv. 259. § 1/A. pont

⁵³Áfa tv. 168/A. § (2) bekezdés

A számla papír alapon és elektronikus úton is kibocsátható.⁵⁴ Az Áfa tv-ben meghatározott fogalomnak⁵⁵ megfelelően **elektronikus számlának minősül** minden olyan, az Áfa tv-ben előírt adatokat tartalmazó számla, amelyet elektronikus formában bocsátottak ki és fogadtak be. (Így pl. elektronikus számlának minősül a kizárólag e-mailben megküldött számla, függetlenül attól, hogy a bizonylat adatai közvetlenül a számlázó programból kerülnek az elektronikus üzenetbe vagy papír alapú számla beszkenelt változataként.) Az elektronikus számlákra is a számlákra vonatkozó általános szabályok vonatkoznak. Tekintettel ugyanakkor arra, hogy az elektronikus számla fogadásának, illetve az eredet hitelessége, az adattartalom sértetlensége és az olvashatóság biztosításának a termék beszerzője/szolgáltatás igénybevevője részéről technikai feltételei vannak, az elektronikus számlázás tekintetében elengedhetetlen a felek együttműködése. Ezért az Áfa tv. az elektronikus számla kibocsátásának feltételeként előírja a számlabefogadó beleegyezését (ami nem csak formális lehet, vagyis megvalósulhat pl. a kapott számlán szereplő ellenérték kifizetésével történő hallgatólagos beleegyezés révén is), illetve EDI rendszer alkalmazása esetén a felek előzetes, írásbeli megállapodását.⁵⁶ [Az előzőek mellett figyelemmel kell lenni a számla és a nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint az elektronikus formában megőrzött számlák adóhatósági ellenőrzéséről szóló 23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet előírásaira is.]

Az elektronikus számlát (ide értve az adóalany által befogadott és az adóalany által kibocsátott elektronikus számlát is) elektronikus formában kell megőrizni,⁵⁷ és az elektronikusan megőrzött számla adatokat a hivatkozott rendelet 2015. július 1-jétől hatályos előírása szerint kell egy esetleges adóhatósági ellenőrzés során rendelkezésre bocsátani, vagyis

- az xml formátumban megőrzött számla adatait a rendelet 2. melléklete szerint és a rendelet 3. mellékletében meghatározott adatszerkezetben,
- az egyéb elektronikus formában megőrzött számla esetében a rendelet 2. melléklet szerint és a 3. mellékletben meghatározott adatszerkezetben, vagy pdf formátumban.⁵⁸

Az Áfa tv. két olyan eljárást nevesít, amelyek esetében a törvény erejénél fogva elfogadott, hogy az elektronikus számla eleget tesz a számla eredetének hitelességére, adattartalma sértetlenségére vonatkozó követelményeknek.⁵⁹ Ezek a következők:

- minősített elektronikus aláírással ellátott számla,
- EDI elektronikus adatként létrehozott és továbbított számla.

Az Áfa tv-ben külön nevesített elektronikus számlák tekintetében a számla kibocsátója és a számla befogadója az Áfa tv-ben meghatározott követelmények teljesítése érdekében nem köteles üzleti ellenőrzési eljárást végezni. Természetesen az adóalany ilyen esetben is végezhet üzleti ellenőrzési eljárást, különös tekintettel arra, hogy annak lefolytatása (az Áfa tv. rendelkezéseitől függetlenül is) az adóalany gazdasági érdekeit szolgálja. Az Áfa tv-ben nem nevesített elektronikus számlák tekintetében (ugyanúgy, mint a papír alapú számlák esetében) az adattartalom sértetlensége és az eredet hitelessége üzleti ellenőrzési eljárással támasztható alá.

A nyomtatványként nyomdai úton előállított számla alkalmazása esetén az Áfa tv. számlázásra vonatkozó előírásai mellett a számla és a nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint az elektronikus formában megőrzött számlák adóhatósági ellenőrzéséről szóló

⁵⁴Áfa tv. 174. §.

⁵⁵Áfa tv. 259. § 5. pont

⁵⁶Áfa tv. 175. § (3) bekezdés

⁵⁷Áfa tv. 179. § (2) bekezdés 3. mondata.

⁵⁸ 23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet 19. §

⁵⁹Áfa tv. 175. § (2) bekezdés

23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet előírásaira is figyelemmel kell lenni. Így többek között a következőkre: Csak az adóhatóság által megállapított sorszámtartománynak megfelelő számla kerülhet alkalmazásra (a kiadott sorszámtartományok lekérdezésére a Nemzeti Adó- és Vámhivatal honlapján az Adatbázisok rovatán belül van lehetőség). A nyomtatvány előállítója illetve forgalmazója a nyomtatványt kizárólag adóalanynak értékesítheti, a nyomtatvány értékesítéséről kibocsátott számlájában fel kell tüntetnie az értékesített nyomtatvány megnevezése mellett annak sorszámtartományát is, valamint a nyomtatvány beszerzőjének az adószámát. A nyomtatványt számlaként felhasználó adóalanynak a nyomtatványt szigorú számadás alá kell vonnia.⁶⁰

Pénztárgéppel előállított számla esetén az Áfa tv. számlázásra vonatkozó előírásai mellett a pénztárgépek műszaki követelményeiről, a nyugtakibocsátásra szolgáló pénztárgépek forgalmazásáról, használatáról és szervizeléséről, valamint a pénztárgéppel rögzített adatok adóhatóság felé történő szolgáltatásáról szóló 48/2013. (XI. 15.) NGM rendelet.

Számlázó program alkalmazásával előállított számla esetén az Áfa tv. számlázásra vonatkozó előírásai mellett a számla és a nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint az elektronikus formában megőrzött számlák adóhatósági ellenőrzéséről szóló 23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet előírásaira kell figyelemmel lenni. Így többek között a következőkre: A számlázó programnak kihagyás és ismétlés nélküli, folyamatos sorszámozást kell biztosítania.⁶¹ Az adóalanynak az általa alkalmazott számlázó programot (illetve online számlázó rendszert) be kell jelentenie az adóhatósághoz és bejelentési kötelezettség terheli a számlázó program használatból való kivonásával (illetve az online számlázási szolgáltatás igénybevételének befejezésével) összefüggésben is.⁶² A számlázó programmal (online számlázó rendszerrel) előállított és papírra nyomtatott számla kibocsátónál maradó példánya elektronikus adatállományként is megőrizhető, feltéve, hogy a megőrzés a digitális archiválásra vonatkozó előírásoknak⁶³ megfelelően történik.⁶⁴ 2016. január 1-jétől a számlázó programnak olyan „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” elnevezésű funkcióval kell rendelkeznie, amelynek elindításával – egy esetleges adóellenőrzés során – adatexport végezhető.⁶⁵ (A számlázó programok „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” funkciójával kapcsolatban felmerült, gyakran ismételt kérdések és az azokra adott válaszok a Nemzeti Adó- és Vámhivatal honlapján az Adó rovatban, az Általános forgalmi adó címszó alatt megtalálhatóak.)

A **számla magyar nyelven**, vagy bármely más élő nyelven kibocsátható.⁶⁶ **Idegen nyelven** kiállított számla esetében az adóigazgatási eljárás keretében lefolytatott ellenőrzés során a számla kibocsátójától megkövetelhető, hogy saját költségére gondoskodjon a hiteles magyar nyelvű fordításról (feltéve, hogy a tényállás tisztázása másként nem lehetséges).⁶⁷

2.1. A számla adattartalma

⁶⁰23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet 3-7. §-ai.

⁶¹23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet 8. §.

⁶²23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet 11. és 13. §

⁶³Az alkalmazandó előírásokat a digitális archiválásról szóló 114/2007. (XII. 29.) GKM rendelet 3. § a)-b) pontja tartalmazza.

⁶⁴23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet 17. § (1) bekezdés

⁶⁵23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet 6. § (1) bekezdés c) pont, 11/A. §

⁶⁶Áfa tv. 178. § (2) bekezdés.

⁶⁷Áfa tv. 178. § (3) bekezdés.

Az Áfa tv. a számla kötelező adattartalmát határozza meg, vagyis azokat az adatokat, amelyeket az Áfa tv. előírásainak való megfelelés érdekében a számlának kötelezően tartalmaznia kell. A számlán ezeken a kötelező adatokon kívül – akár más jogszabályból fakadó kötelezettség, akár a felek megállapodása illetve a számla kibocsátójának döntése alapján – bármely más adat is szerepeltethető.

A számla kötelező adattartalma a következő⁶⁸:

a) a számlát azonosító adatok:

- a számla kibocsátásának kelte;
- a számla sorszáma, amely a számlát - kétséget kizáróan - azonosítja;

b) a termék értékesítőjét, szolgáltatás nyújtóját azonosító adatok:

- az adószáma, amely alatt a termék értékesítését, szolgáltatás nyújtását teljesítette (csoportos áfa-alanyiság esetén az ügyletet teljesítő tag adószáma mellett a csoportazonosító szám is⁶⁹),
- neve és címe,

c) a termék beszerzőjét, szolgáltatás igénybevevőjét azonosító adatok:

- neve és címe,
- adószáma, amely alatt, mint adófizetésre kötelezettnek a termék értékesítését, szolgáltatás nyújtását a részére teljesítették, vagy
- adószáma, amely alatt a termék adómentes Közösségen belüli értékesítését részére teljesítették, vagy
- adószámának (illetve csoportos áfa-alanyiság esetén csoportazonosító számának) első nyolc számjegye, amely alatt, mint belföldön nyilvántartásba vett adóalany részére a termékértékesítést, szolgáltatásnyújtást teljesítették, feltéve, hogy a terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő adóalanyra áthárított adó a100 ezer forintot eléri vagy meghaladja, és a termék értékesítője, szolgáltatás nyújtója gazdasági céllal belföldön telepedett le (gazdasági célú letelepedés hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van belföldön);

d) a termékértékesítésre, szolgáltatásnyújtásra vonatkozó adatok

- az értékesített termék megnevezése, annak jelölésére - a számlakibocsátásra kötelezett választása alapján - az Áfa tv-ben alkalmazott vámtarifaszám, továbbá mennyisége vagy a nyújtott szolgáltatás megnevezése, annak jelölésére - a számlakibocsátásra kötelezett választása alapján - az Áfa tv-ben alkalmazott KSH Szolgáltatások Jegyzéke szerinti besorolási száma (továbbiakban: SZJ szám), továbbá mennyisége, feltéve, hogy az természetes mértékegységben kifejezhető;
- a teljesítés – illetőleg az előleg átvételének, jóváírásának illetve megszerzésének a – napja, ha az eltér a számla kibocsátásának keltétől;
- az adó alapja, továbbá az értékesített terméknek az adó nélküli egységára illetve a nyújtott szolgáltatás adó nélküli egységára, ha az természetes mértékegységben kifejezhető, valamint az alkalmazott árengedmény, feltéve, hogy azt az egységár nem tartalmazza;
- az alkalmazott adó mértéke;
- az áthárított adó (kivéve, ha annak feltüntetését az Áfa tv. kizárja);
- adómentesség esetében az Áfa tv. vagy a HÉA-irányelv vonatkozó rendelkezéseire történő hivatkozás vagy bármely más, de egyértelmű utalás arra, hogy a termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása mentes az adó alól;

e) az Áfa tv. egyes speciális előírásaihoz kapcsolódóan feltüntetendő adatok:

⁶⁸Áfa tv. 169. §.

⁶⁹Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) 22/A. § (2) bekezdés

- a „fordított adózás” kifejezés, ha adófizetésre a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője kötelezett;
- új közlekedési eszköz Közösségen belüli adómentes értékesítése esetében az Áfa tv-ben külön meghatározott, az új közlekedési eszközre vonatkozó adatok⁷⁰;
- a „pénzforgalmi elszámolás” kifejezés, az Áfa tv. XIII/A. fejezetében meghatározott különös szabályok szerinti adózás alkalmazása esetében;
- az „önszámlázás” kifejezés, ha a számlát (meghatalmazottként) a terméket beszerző vagy a szolgáltatást igénybevevő állítja ki;
- a „különbözet szerinti szabályozás - utazási irodák” kifejezés, az Áfa tv. XV. fejezetében meghatározott különös szabályok szerinti utazásszervezési szolgáltatás nyújtása esetében;
- a „különbözet szerinti szabályozás - használt cikkek” vagy a „különbözet szerinti szabályozás - műalkotások”, vagy a „különbözet szerinti szabályozás - gyűjteménydarabok és régiségek” kifejezések közül a megfelelő kifejezés, az Áfa tv. XVI. fejezetben meghatározott különös szabályok szerinti használt ingóság, műalkotás, gyűjteménydarab vagy régiség értékesítése esetében;
- pénzügyi képviselő alkalmazása esetén a pénzügyi képviselő neve, címe és adószáma

A számlán **az áthárított adót** akkor is **fel kell tüntetni forintban**, ha az ellenérték külföldi pénznemben kifejezett.⁷¹ (Kivételt képez ez alól az olyan számla, amelyet a belföldi adófizetési kötelezettségét egyablakos rendszeren keresztül teljesítő adóalany bocsát ki a nem adóalany részére teljesített távolról is nyújtható szolgáltatásról.⁷²) Külföldi pénznemben kifejezett adóalap esetén az adó forintban történő meghatározásakor az Áfa tv. 80. §-ában és 80/A. §-ában foglaltak figyelembe vételével kell eljárni. Az ehhez alkalmazott árfolyam olyan árfolyam lehet, amelyet belföldön pénzváltási engedéllyel rendelkező hitelintézet devizában eladási árként jegyez; vagy a Magyar Nemzeti Bank (továbbiakban: MNB) illetve az Európai Központi Bank (továbbiakban: EKB) hivatalosan közzé tesz. Az MNB illetve az EKB árfolyam csak akkor alkalmazható, ha az adóalany az MNB vagy EKB árfolyam választására vonatkozó döntését az állami adóhatóságnak (bejelentő, változás bejelentő lapon) előzetesen bejelentette (az MNB és az EKB árfolyam együttesen nem választható). Az Áfa tv. az alkalmazható árfolyam meghatározása mellett azt is előírja, hogy a forint adat megállapításához milyen időpontban érvényes árfolyam alkalmazandó⁷³. Főszabály szerint az ügyletnek az Áfa tv. szerinti teljesítési időpontjában érvényes árfolyamot kell alkalmazni.

Az **előlegről kibocsátott számla** annak a termékértékesítésnek, szolgáltatásnyújtásnak az adatait tartalmazza, amelynek az ellenértékébe az előleg beszámítható.⁷⁴

Az ügyletet teljesítő belföldi adóalany **akkor kell a termék vevőjének, szolgáltatás igénybevevőjének a másik tagállambeli közösségi adószámát szerepeltetnie** a számlán, ha

- az ügylet adómentes Közösségen belüli termékértékesítés (mely után a vevőt Közösségen belüli termékbeszerzés címen terheli adófizetési kötelezettség),
- olyan más tagállamban teljesített termékértékesítés (pl. fel- vagy összeszerelés tárgyúul szolgáló termék értékesítése), illetve olyan [pl. az Áfa tv. 37. § (1) bekezdése alapján] másik tagállamban teljesített szolgáltatásnyújtás, amely után a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője az adófizetésre kötelezett.

Az ügyletet teljesítő belföldi adóalany **akkor kell a belföldi termékbeszerző, szolgáltatás igénybevevő adószámát szerepeltetnie** a számlán, ha

⁷⁰Áfa tv. 259. § 25. pont

⁷¹Áfa tv. 172. §

⁷²Áfa tv. 165/A. § (2) bekezdés

⁷³Áfa tv. 80. § (1) bekezdés

⁷⁴Áfa tv. 159. § (3) bekezdés.

- az ügylet után az Áfa tv. belföldi fordított adózásra vonatkozó előírása⁷⁵ alapján a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője az adófizetésre kötelezett,
- a számlán áthárított adó összege eléri vagy meghaladja a 100 ezer forintot.

A 100 ezer forintot elérő illetve azt meghaladó összegben áthárított adót tartalmazó számlában a törvényi kötelezettség teljesítéséhez a számlán elégséges a vevő adószáma/csoportazonosító száma első nyolc számjegyét szerepeltetni.

A 100 ezer forintot elérő illetve meghaladó összegű áthárított adót tartalmazó számlán nem kötelező szerepeltetnie a vevő belföldi adószámát az olyan belföldön regisztrált külföldi adóalanynak, amelynek nincs belföldön gazdasági célú letelepedési helye (ennek hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye), azonban az Art. 31/B. §-a alapján szolgáltatandó adatok körére tekintettel az adószámnak a számlán történő szerepeltetése ilyen esetben is célszerű. [Itt jegyzendő meg, hogy az Art. 31/B. §-ában meghatározott belföldi összesítő jelentés vonatkozásában 2018. június 30-áig 1 millió forintos adóértékhatár veendő figyelembe. Ez az értékhatár csak 2018. július 1-jével csökken 100 ezer forintra.]

Figyelemmel arra, hogy az Áfa tv. az adóalany választására bízza azt, hogy a számlájában a termék **vámtarifaszámát**, illetve a szolgáltatás **SZJ számát** szerepelteti-e, a kibocsátott számla az Áfa tv. alkalmazásában nem tekinthető hibásnak, hiányosnak akkor, ha azon vámtarifaszám, SZJ szám nem szerepel. Mindemellett az Áfa tv-ben hivatkozott vámtarifaszámnak, SZJ számnak a számlán való szerepeltetése mind a számla kibocsátója, mind a számla befogadója számára hasznos lehet. Különösen hasznos pl. az Áfa tv. 6/A-6/B. sz. mellékleteiben hivatkozott vámtarifaszámnak a számlán történő szerepeltetése, mivel az ezen mellékletek szerinti, fordított adózás alá eső termékek értékesítéséről illetve beszerzéséről – az Art. 31/A. §-a alapján – az ezen mellékletekben szereplő vámtarifaszám szerinti bontásban kell a bevallásban adatot szolgáltatni.

Törvény a számla adattartalmára további rendelkezéseket is megállapíthat, de a számla aláírását nem teheti kötelezővé.⁷⁶ Ilyen előírást tartalmaz pl. a számviteli törvény, az egységes közszolgáltatói számlaképről szóló 2013. évi CLXXXVIII. törvény, a népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény, a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásáról szóló 2016. évi LXVIII. törvény. (Amennyiben a számla az Áfa tv-től eltérő törvényekben meghatározott adatokat nem tartalmazza, vagy hibásan tartalmazza, a számla ilyen hibája, hiányossága a számlabefogadó adólevonási jogát nem befolyásolja.)

2.2. Az egyszerűsített adattartalmú számla

Egyszerűsített adattartalmú számla **kibocsátására a következő esetekben van lehetőség:**

- a) előlegről történő számlakibocsátás esetén (feltéve, hogy a számlán szereplő adatok forintban kifejezettek),⁷⁷
- b) olyan ügyletről történő számlakibocsátás esetén, amelynek az ellenértékét az ügylet teljesítéséig a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője készpénzzel, készpénzhelyettesítő fizetési eszközzel vagy pénzhelyettesítő eszközzel megtérítette (feltéve, hogy a számlán szereplő adatok egyébként forintban kifejezettek),⁷⁸
- c) olyan ügyletről történő számlakibocsátás esetén, amelynél a számla adót is tartalmazó végösszege nem haladja meg a 25 ezer forintot⁷⁹, feltéve, hogy az adott ügylet nem

⁷⁵Áfa tv. 142. §

⁷⁶Áfa tv. 177. §

⁷⁷Áfa tv. 176. § (1) bekezdés a)-b) pontjai

⁷⁸Áfa tv. 176. § (1) bekezdés b) pontja

⁷⁹Az Áfa tv. 176. § (1) bekezdés d) pontja szerinti 100 eurós értékhatárnak az Áfa tv. 256. §-ában foglaltak szerint meghatározott forint összege

minősül adómentes Közösségen belüli termékértékesítésnek vagy távolsági értékesítésnek (és nem felel meg a d)-e) pontokban foglaltaknak),⁸⁰

- d) az Áfa tv. előírásai alapján a Közösség másik tagállamában teljesített termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról történő számlakibocsátás esetén, feltéve, hogy az ügyletet teljesítő adóalanynak az adott ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye belföldön van (gazdasági célú letelepedési hely hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye van belföldön) és az adófizetésre kötelezett személy a termék beszerzője vagy a szolgáltatás igénybevevője,⁸¹
- e) az Áfa tv. előírásai szerint a Közösség területén kívül (harmadik államban) teljesített termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról történő számlakibocsátás esetén, feltéve, hogy az ügyletet teljesítő adóalanynak az adott ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye belföldön van (gazdasági célú letelepedési hely hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye van belföldön).⁸²

Az a)-c) pontok szerinti esetekben, az egyszerűsített adattartalmú számlában egyes adatok a számlára vonatkozó általános előírásoktól eltérően, a következők szerint szerepeltetendők:⁸³

- az adó alapja és adó nélküli egységára helyett az ellenérték adót is tartalmazó összege tüntetendő fel,
- áthárított adómértékként 27%, 18% illetve 5% nem tüntethető fel, benne foglalt adóként 27%-os adómérték alá tartozó ügylet esetén 21,26%-os, 18%-os adómértékűnél 15,25%, 5%-os adómérték alá tartozónál 4,76% százalékérték szerepeltetendő,⁸⁴
- áthárított adó összeg nem szerepelhet.

A d)-e) pontok szerinti esetekben az egyszerűsített adattartalmú számlában a számlát,, a termékértékesítőt/szolgáltatásnyújtót és a termékbeszerzőt/ szolgáltatás igénybevevőt azonosító adatokon (vagyis a 2.1. fejezet a)-c) pontja szerinti adatokon) túlmenően a következő adatok szerepeltetése kötelező:⁸⁵

- az értékesített termék megnevezése, annak jelölésére – a számlakibocsátásra kötelezett választása alapján – az Áfa tv-ben alkalmazott vámtarifaszám, továbbá mennyisége vagy a nyújtott szolgáltatás megnevezése, annak jelölésére – a számlakibocsátásra kötelezett választása alapján – az Áfa tv-ben alkalmazott SZJ szám, továbbá mennyisége, feltéve, hogy az természetes mértékegységben kifejezhető;
- a teljesítés napja, ha az eltér a számla kibocsátásának keltétől;
- az ellenérték pénzben kifejezett összege,
- a „fordított adózás” kifejezés, ha adófizetésre a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője kötelezett.

Az egyszerűsített adattartalmú számla törvényben meghatározott kötelező adattartalmával összefüggésben is hangsúlyozandó, hogy a bizonylaton az Áfa tv-ben meghatározott adatokon kívüli adat is szerepeltethető.

2.3. A gyűjtőszámla

⁸⁰Áfa tv. 176. § (1) bekezdés d) pontja

⁸¹Áfa tv. 176. § (1) bekezdés c) pont, 159. § (2) bekezdés c) pontja

⁸²Áfa tv. 176. § (1) bekezdés c) pont, 159. § (2) bekezdés d) pontja

⁸³Áfa tv. 176. § (2) bekezdés a) pontja

⁸⁴Áfa tv. 82. §

⁸⁵Áfa tv. 176. § (2) bekezdés b) pontja

Gyűjtőszámla kibocsátására akkor kerülhet sor,⁸⁶ ha az adóalany ugyanannak a szervezetnek, személynek több számlakibocsátásra jogalapot teremtő ügyletet teljesít

- a teljesítés napján egyidejűleg, illetve
- az adott naptári hónapban illetve a rá vonatkozó adó-megállapítási időszakban.

Az azonos teljesítési napon megvalósult ügyletek tekintetében a gyűjtőszámla kibocsátásáról külön megállapodás nélkül is dönthet a számla kibocsátója. A számlaadási kötelezettség a teljesítés napján, de legkésőbb attól számított ésszerű időn belül teljesítendő.

A nem azonos napon teljesített ügyletekről gyűjtőszámla csak akkor bocsátható ki, ha a gyűjtőszámla alkalmazásáról a felek előzetesen megállapodtak.⁸⁷ Gyűjtőszámla legfeljebb naptári hónapról, illetve a számlakibocsátásra kötelezett adó-megállapítási időszakának teljesítéséről bocsátható ki. [Gyűjtőszámla – a felek megállapodásának függvényében – naptári hónapnál illetve a számlakibocsátásra kötelezett adó-megállapítási időszakánál rövidebb időszakokra vonatkozóan (pl. havi bevalló esetén egy hetes időszakokra) is kibocsátható.] Amennyiben a számlakibocsátásra kötelezett nem havi bevalló, az általa kibocsátott gyűjtőszámla csak akkor vonatkozhat egy naptári hónapnál hosszabb időszakra, illetve az egyik naptári hónapban kezdődő és a másik naptári hónapban befejeződő időszakra, ha a gyűjtő számla nem tartalmaz:

- Áfa tv. 89. §-a szerinti – vagyis adómentes Közösségen belüli – termékértékesítést és
- olyan szolgáltatásnyújtást, amely az Áfa tv. 37. § (1) bekezdése alá tartozóként a Közösség másik tagállamában teljesül.⁸⁸

A nem azonos napon teljesített ügyletekről kibocsátandó gyűjtőszámla esetén a számla kibocsátására rendelkezésre álló ésszerű időt a naptári hónap utolsó napjától illetve a számlakibocsátásra kötelezett adóalanyra vonatkozó adó-megállapítási időszak utolsó napjától kell számítani. Ennek megfelelően a gyűjtő számlát pl. havi bevalló esetén legkésőbb a naptári hónap utolsó napját követő 15. napon ki kell bocsátani.⁸⁹

A gyűjtőszámlában az összes számlakibocsátásra jogalapot teremtő ügyletet tételesen, egymástól elkülönítetten, úgy kell feltüntetni, hogy az egyes ügyletek adóalapjai – az alkalmazott adómérték, illetőleg adómentesség szerinti csoportosításban – összesítetten szerepeljenek.⁹⁰ A naptári hónapban, illetve a számlakibocsátásra kötelezett adó-megállapítási időszakának teljesítéseiről kibocsátott gyűjtőszámla tekintetében nem értelmezhető teljesítési időpont (csak a gyűjtőszámlán szerepeltetett egyes ügyleteknek van teljesítési időpontja). A gyűjtőszámlán az egyes ügyletek teljesítési időpontja mindig szerepeltetendő. A fentiek szerinti speciális rendelkezéseken kívül, a gyűjtőszámlára is a számlára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.⁹¹

3. A számla módosítása, érvénytelenítése, javítása

Az Áfa tv. szóhasználatának megfelelően számlával egy tekintet alá eső okiratnak minősülnek mindazok az okiratok, amelyek kétséget kizáróan valamely adott számlára hivatkozva, annak adattartalmát módosítják.⁹² A számlával egy tekintet alá eső okirat megnevezés tehát **mindazon bizonylatok összefoglaló neve**, amelyek a már kibocsátott (a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője részére átadott illetve megküldött) számlára hivatkozva, annak

⁸⁶Áfa tv. 164. § (1)-(2) bekezdés.

⁸⁷Áfa tv. 164. § (3) bekezdés.

⁸⁸Áfa tv. 164. § (2) bekezdés.

⁸⁹Áfa tv. 164. § (4) bekezdés.

⁹⁰Áfa tv. 171. § (1) bekezdés.

⁹¹Áfa tv. 164. § (5) bekezdés.

⁹²Áfa tv. 168. § (2) bekezdés.

bármely adatát módosítják. Így számlával egy tekintet alá eső okirat a módosító, érvénytelenítő számla mellett az eredeti számlában feltüntetett adóalapot, adóösszeget nem érintő javítást, kiegészítést tartalmazó okirat is (így pl. az olyan okirat is, amely a számla adatait a vevő adószámával egészíti ki, vagy kizárólag a számlán feltüntetett helytelen besorolási számot módosítja, a számlán feltüntetett hibás teljesítési időpontot korrigálja).

Amennyiben az ügyletről kibocsátott (eredeti) számla valamely adatát utóbb számlával egy tekintet alá eső okirattal megváltoztatják, akkor a számla és az annak adatát megváltoztató okirat együttesen képezi az ügylet bizonylatát. Ezért a hibát, hiányosságot tartalmazó számlát a számla jogosultjának általában nem kell visszajuttatnia a számla kibocsátójához, elégséges a hiba, hiányosság számlával egy tekintet alá eső okirattal történő korrigálását kérnie. (Amennyiben azonban a nyomdai úton előállított, kézzel kitöltött számla előállítása a termék vevőjének, szolgáltatás igénybevevőjének a jelenlétében történik, aki a számla hibáját azonnal észleli, a hibás számla valamennyi példánya a hagyományos módon szternírozható és új számla bocsátható ki, illetve a hibás számla valamennyi példánya egyidejűleg javítható. A javításnak ilyen esetben a hibás adat áthúzásával – ami nem eredményezi az eredeti adat olvashatatlanságát – és a helyes adat beírásával, a javítás időpontjának, okának és a javító személyének a feltüntetésével kell megtörténnie.)

Nem korrigálható egyetlen számlával egy tekintet alá eső okirattal az olyan hiba, amikor például két hasonló nevű adóalany közül nem a tényleges vevő részére történt számla kibocsátás. Ilyen esetben a tévesen kibocsátott számlát számlával egy tekintet alá eső okirattal érvényteleníteni kell, és a termék tényleges vevője, illetve a szolgáltatás tényleges igénybevevője részére számlát kell kibocsátani. Nem kell számlával egy tekintet alá eső okiratot kibocsátani a számla téves címzettje részére abban az esetben, ha a hibát a kibocsátást (a számlának a címzett részére történő rendelkezésre bocsátását) megelőzően észleli az adóalany, vagy a kibocsátott számlát a téves címzett visszaküldi. Ezekben az esetekben a számlaadásra kötelezettnek a téves címzett részére kiállított, hibás számlát elégséges a saját rendszerében érvénytelenítenie.

A számlával egy tekintet alá eső okirat **minimális adattartalma** a következő:⁹³

- az okirat kibocsátásának kelte;
- az okirat sorszáma, amely azt kétséget kizáróan azonosítja;
- hivatkozás arra a számlára, amelynek adattartalmát az okirat módosítja;
- a módosítással érintett számla adat megnevezése, a módosítás természete, illetve számszerű hatása, ha ilyen van.

Mivel az Áfa tv. a számlával egy tekintet alá eső okirat minimális adattartalmát határozza meg, a bizonylaton az adóalanyok ezen felül bármely általuk fontosnak tartott adatot szerepeltethetnek.

A számlával egy tekintet alá eső okiraatra egyebekben a számlára vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.⁹⁴ Ezért a számlával egy tekintet alá eső okirat tekintetében is biztosítani kell pl. az adattartalom sértetlenségét, az eredet hitelességét és az olvashatóságot, továbbá a számlával egy tekintet alá eső okiratnak is adóigazgatási azonosításra alkalmas bizonylatnak kell lennie.

Nincs akadálya annak, hogy az adóalany egy számlával egy tekintet alá eső okirattal több számláját módosítsa, azzal, hogy a csoportos módosító bizonylaton valamennyi módosítandó számla tekintetében világosan és átláthatóan szerepeltetendő a módosítandó számlára történő hivatkozás, valamint az, hogy az adott számla mely adatát érinti a módosítás, továbbá a módosítás természete és számszerű hatása (ha van ilyen). Amennyiben a korrekció a

⁹³Áfa tv. 170. § (1) bekezdés.

⁹⁴Áfa tv. 170. § (2) bekezdés.

számlában feltüntetett adóalapra és/vagy adó összegére (is) vonatkozik, akkor csoportos módosító bizonylattal az adóalany csak az olyan ügyletekről kibocsátott számláit módosíthatja, amelyek tekintetében az adó és/vagy adóalap korrekció eredményét ugyanazon elszámolási időszakban kell elszámolnia.

A gyakorlatban sokszor előfordul, hogy az adóalanyok az általuk kibocsátott számla adóalap, adóösszeg adatát nem módosító számlával korrigálják, hanem érvénytelenítik/sztorniózzák a korábban kibocsátott számlájukat és egy új számlát bocsátanak ki. A számla módosításának ez a technikai kivitelezése a számla módosításának az Áfa tv. 77-78. §-ai illetve 153/B-153/C. §-ai szerinti, továbbá Art. 31/B. §-a szerinti megítélését nem befolyásolja, az érvénytelenítő/sztorniózó számla és az új számla együttesen módosítja az eredeti számla adatát, együttesen veendő figyelembe módosító számlaként.

4. A nyugta

Áfával számítottan 900 ezer forintos értékhatár alatt mentesül a számlaadási kötelezettség alól az adóalany, ha a terméket megvásárló, a szolgáltatást igénybevevő olyan nem adóalany személy (ide nem értve a nem adóalany jogi személyeket), aki/amely az ügylet ellenértékét – a teljesítés napjáig – készpénzzel, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel,⁹⁵ vagy pénzhelyettesítő eszközzel⁹⁶ megtéríti, és számla kibocsátását nem kéri.⁹⁷ Ugyancsak mentesül a számlaadási kötelezettség alól a belföldi adófizetési kötelezettségét egyablakos rendszeren keresztül teljesítő adóalany azon távolról is nyújtható szolgáltatása tekintetében, amelynek az igénybevevője a számla kibocsátását nem kéri.⁹⁸ Ezekben az esetekben az adóalany **köteles** a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője részére **nyugtát kibocsátani**.⁹⁹ Nyugta helyett az adóalany számlát is kibocsáthat.¹⁰⁰

A nyugta lehet papír alapú vagy elektronikus.¹⁰¹ **Kizárólag magyar nyelven** állítható ki.¹⁰² A nyomdai úton előállított nyugtának illetve a számítógéppel előállított nyugtának (ide nem értve a pénztárgéppel, taxaméterrel előállított nyugtát) az Áfa tv. előírásai mellett a számla és a nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint az elektronikus formában megőrzött számlák adóhatósági ellenőrzéséről szóló 23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet előírásainak kell megfelelnie. Jogszabályi előírás határozza meg azokat az eseteket, amelyekben az adóalany köteles a nyugtaadási kötelezettséget pénztárgép alkalmazásával teljesíteni. Amennyiben az adóalany akár jogszabályi kötelezettség alapján, akár saját választása alapján pénztárgép alkalmazásával tesz eleget a nyugtaadási kötelezettségének, az Áfa tv. rendelkezései mellett a pénztárgépek műszaki követelményeiről, a nyugtakibocsátásra szolgáló pénztárgépek forgalmazásáról, használatáról és szervizeléséről, valamint a pénztárgéppel rögzített adatok adóhatóság felé történő szolgáltatásáról szóló 48/2013. (XI. 15.) NGM rendeletben foglaltakra kell figyelemmel lennie. 2015. január 1-jétől a nyugtaadási kötelezettség pénztárgéppel történő teljesítéséhez online adatkapcsolatra képes pénztárgép alkalmazandó, függetlenül attól, hogy az adóalany a pénztárgépet a saját döntése vagy jogszabályi kötelezettség alapján alkalmazza.

⁹⁵ Áfa tv. 259. § 8. pont.

⁹⁶ Áfa tv. 259. § 15. pont.

⁹⁷ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés b.) pont.

⁹⁸ Áfa tv. 165/A. §

⁹⁹ Áfa tv. 166. § (1) bekezdés.

¹⁰⁰ Áfa tv. 166. § (2) bekezdés

¹⁰¹ Áfa tv. 174. § (2) bekezdés.

¹⁰² Áfa tv. 178. § (4) bekezdés.

Amennyiben az adóalany taxaméter alkalmazásával tesz eleget nyugtaadási kötelezettségének, az Áfa tv. rendelkezései mellett a taxaméterek műszaki követelményeiről, a nyugtakibocsátásra szolgáló taxaméterek forgalmazásáról, használatáról és szervizeléséről szóló 49/2013. (XI. 15.) NGM rendeletben foglaltakra kell figyelemmel lennie.

4.1. Mely esetekben mentesül az adóalany a nyugtaadási kötelezettség alól?

A nyugtaadási kötelezettsége alól az adóalany **egyedi engedély alapján nem mentesíthető**, nyugtaadási kötelezettség alól csak törvényi előírás alapján lehet mentesülni.

Törvényi előírás alapján mentesül a nyugtaadási kötelezettség alól az adóalany abban az esetben, ha¹⁰³

- sajtóterméket értékesít;
- a szerencsejáték szervezéséről szóló törvény¹⁰⁴ hatálya alá tartozó szerencsejáték szolgáltatást nyújt;
- kezelőszemélyzet nélküli automata berendezés útján teljesíti a termék értékesítését, a szolgáltatás nyújtását.

4.2. Pénztárgép, taxaméter kötelező alkalmazása

Nyugtaadási kötelezettségüknek **kizárólag pénztárgéppel tehetnek eleget** az alábbi adóalanyok, illetve üzletek:¹⁰⁵

a) a gyógyszertárak,

b) a 2009. október 15. napján hatályos TEÁOR 08

1. a 45.20 szerinti gépjármű-javítási, karbantartási,
2. a 45.32 szerinti gépjárműalkatrész-kiskereskedelmi,
3. a 45.40 szerinti motorkerékpár, -alkatrész kereskedelmi, javítási,
4. a 47.1-47.7 és 47.91 szerinti kiskereskedelmi,
5. 49.32 szerinti taxis személyszállítási,
6. az 56.1 és 56.3 szerinti vendéglátási (kivéve a mozgó szolgáltatásnyújtási),
7. az 55.1-55.3 szerinti szálláshely-szolgáltatási (kivéve a falusi szálláshely-szolgáltatási),
8. 66.12 szerinti értékpapír-, árutőzsdei ügynöki tevékenységből kizárólag a pénzváltási,
9. a 77.1-77.2 és 77.33 szerinti kölcsönzési,
10. 86.10 szerinti fekvőbeteg-ellátási tevékenységből kizárólag plasztikai sebészeti,
11. 93.29 szerinti m.n.s. egyéb szórakoztatási, szabadidős tevékenységből kizárólag táncteremi, diszkó működtetési,
12. a 95.1-95.2 szerinti javítási,
13. 96.01 szerinti textil, szőrme mosási, tisztítási tevékenységből kizárólag mindenfajta ruházat (beleértve a szőrmét) és textil géppel, kézzel mosási és vegytisztítási, vasalási,
14. 96.04 szerinti fizikai közérzetet javító szolgáltatási, és
15. 93.13 szerinti testedzési szolgáltatási

tevékenységet folytató valamennyi adóalany, üzlet, mozgóbolt, kivéve:

- ba) a betétdíjas göngyöleget visszaváltó üzlet,

¹⁰³ Áfa tv. 167. §

¹⁰⁴ 1991. évi XXXIV. törvény

¹⁰⁵ 48/2013. (XI. 15.) NGM rendelet 1. sz. melléklete

- bb) a csomagküldő kereskedelem, kivéve annak nyílt árusítást végző üzlete, bemutatóterme,
 - bc) az ipari - kivéve élelmiszeripari - tevékenységet folytató egyéni vállalkozó, ha termelő és értékesítő tevékenységét ugyanabban a helyiségben folytatja,
 - bd) a termelői borkimérés,
 - be) az utazási iroda, utazási ügynökség, turisztikai szolgáltató iroda utazási szolgáltatásai tekintetében,
- c) a 2009. október 15. napján hatályos TEÁOR 08 46.2-46.7 szerinti nagykereskedelmi tevékenységet folytató adóalanyok, üzletek, a kiskereskedelmi értékesítésük tekintetében.

Az adóhatóság a nyugtaadásra kötelezett számára nem adhat felmentést a pénztárgép kötelező alkalmazása alól. [A 2013. március 20-án hatályos előírás¹⁰⁶ alapján, a pénztárgép kötelező alkalmazása alól az adóhatóság által adott, 2013. március 19-én érvényben lévő felmentések csak 2014. december 31-ig voltak érvényesek.¹⁰⁷]

A nyugtaadási kötelezettség gépi kiállítással történő megvalósítása esetén a géppel kiállított nyugták, számlák, valamint a pénztárgép adatairól az adóalany - jogszabály szerint - rendszeresen adatszolgáltatást teljesít az állami adóhatóság részére, amely adatokat az állami adó- és vámhatóság kizárólag az adózók ellenőrzéséhez, ellenőrzésre történő kiválasztásához törvényben meghatározott feladatai ellátásához használhatja fel az adó megállapításához való jog elévülési idején belül. Jogszabály előírhatja, hogy a nyugta-kibocsátási kötelezettség kötelező gépi kiállítással történő megvalósítására szolgáló pénztárgép működését az állami adóhatóság hírközlő eszköz és rendszer útján felügyelje. Ebben az esetben az adatszolgáltatás – jogszabály szerint – az állami adóhatóság általi közvetlen adatlekérdezéssel is megvalósítható. A közvetlen adatlekérdezéssel megvalósított adatszolgáltatás teljesítése alól az állami adóhatóság – az elektronikus hírközlő hálózat hiányára tekintettel – jogszabály szerint, kérelemre egyedi mentesítést adhat. Az egyedi mentesítés iránti kérelem elbírálása során a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság szakhatóságként működik közre az elektronikus hírközlő hálózat elérhetősége kérdésében.¹⁰⁸

[A pénztárgép alkalmazással összefüggésben további hasznos információk találhatóak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal honlapján az Adó rovaton belül az Online Pénztárgépek Friss című részben.]

4.3. A nyugta adattartalma

A nyugtának legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a nyugta kibocsátásának kelte;
- a nyugta sorszám, amely azt kétséget kizáróan azonosítja;
- a nyugta kibocsátójának adószáma, valamint a neve és címe;
- a termék értékesítésének, szolgáltatás nyújtásának adót is tartalmazó ellenértéke.¹⁰⁹

Abban az esetben, ha a nyugta egyúttal az abban megjelölt szolgáltatás igénybevételére is jogosít, akkor a nyugta kibocsátásának kelte helyett elegendő azt az időpontot illetve időszakot feltüntetni, amikor a nyugtában megjelölt szolgáltatás igénybe vehető.¹¹⁰

¹⁰⁶24/1995. (XI. 22.) PM rendelet 3. § (2) bekezdése

¹⁰⁷48/2013. (XI. 15.) NGM rendelet 76. §

¹⁰⁸Áfa tv. 178. § (1a) bekezdés

¹⁰⁹Áfa tv. 173. § (1) bekezdés

¹¹⁰Áfa tv. 173. § (2) bekezdés

5. Egyes különös adózási módok alkalmazása esetén figyelembe veendő számlázási szabályok

5.1. Alanyi adómentesség

Az alanyi adómentes adóalanyt – alanyi adómentes minőségében (is) – az általános szabályok szerint számlaadási kötelezettség terheli. Alanyi adómentes minőségében, kizárólag olyan számlával tehet eleget ennek a kötelezettségének, amelyben áthárított adóösszeg, adómérték illetőleg az adó tartalom meghatározására alkalmas százaléktétel nem szerepel.¹¹¹ Az alanyi adómentes minőségben teljesített ügyletről kibocsátott számlának jogszabályi vagy a HÉA-irányelv vonatkozó rendelkezéseire történő hivatkozást vagy bármely más, de egyértelmű utalást kell tartalmaznia arra vonatkozóan, hogy az mentes az adó alól.[E kötelezettség teljesítése érdekében a számlában célszerű az adóalany alanyi adómentességére való utalást szerepeltetni.]

Az előzők mellett figyelemmel kell lenni arra is, hogy az Áfa tv. XIII. fejezetének előírásai alapján az alanyi adómentes adóalany nem jár el minden ügyletében alanyi adómentes minőségében.¹¹² Az alanyi adómentes adóalanynak azon ügyletei tekintetében, melyeket az Áfa tv. XIII. fejezetében foglaltakból következően nem alanyi adómentes minőségében teljesít, az Áfa tv. számlázásra vonatkozó általános szabályait kell alkalmaznia.

5.2. Pénzforgalmi elszámolás

Az olyan adóalany, aki/amely az Áfa tv. XIII/A. fejezete szerinti pénzforgalmi elszámolást választotta, fel kell tüntetnie a „pénzforgalmi elszámolás” kifejezést az olyan számláján, amelyet a pénzforgalmi elszámolás időszakában (belföldön) teljesített, pénzforgalmi elszámolás alá tartozó termékértékesítéséről, szolgáltatásnyújtásáról bocsát ki¹¹³. Ha a pénzforgalmi elszámolást választó adóalany az adott termékértékesítésére, szolgáltatásnyújtására nem vonatkozik a pénzforgalmi elszámolás (pl. adómentes Közösségen belüli termékértékesítés, Áfa tv. 10. § a) pont hatálya alá tartozó ügylet, fordítottan adózó ügylet), a számlában nem kell a „pénzforgalmi elszámolás” kifejezést szerepeltetni még akkor sem, ha az a pénzforgalmi elszámolás időszakában teljesül.

5.3. Mezőgazdasági tevékenység

5.3.1. A különleges jogállású adóalany számlázása

Az olyan adóalany aki/amely a mezőgazdasági tevékenységére az Áfa tv. XIV. fejezetének előírásait alkalmazza, **az Áfa tv. általános szabályai szerint kötelezett számla, illetve nyugta kibocsátására.**

Mentesül a számlaadási kötelezettség alól az olyan ügylete tekintetében, amely után kompenzációs felárra jogosult [vagyis az ügylet megfelel az Áfa tv. 198. § (1) bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltaknak és a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője olyan adóalany, aki nem különleges jogállású mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalany], és a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője által kiállított felvásárlási okirat egy példányával rendelkezik.¹¹⁴

¹¹¹Áfa tv. 197. § (2) bekezdés c) pont.

¹¹²Áfa tv. 193. §.

¹¹³Áfa tv. 169. § h) pontja

¹¹⁴Áfa tv. 202. § (2) bekezdés a) pont

A kompenzációs felárra jogosító ügylete tekintetében sem mentesül azonban a számlaadási kötelezettség alól az adóalany, ha a felé kompenzációs felár fizetésére köteles belföldi adóalany az ügyletről nem bocsát ki felvásárlási okiratot, vagy harmadik országbeli, illetve a Közösség más tagállamában nyilvántartásba vett adóalanynak kell felé kompenzációs felárat fizetnie.¹¹⁵ A mezőgazdasági tevékenységet folytató, különleges jogállású adóalanyok ezekről a kompenzációs feláras ügyleteiről olyan számlát kell kibocsátania, amelyben adóalap helyett a kompenzációs felár alapját, adómérték helyett a kompenzációs felár mértékét, áthárított adó helyett az áthárított kompenzációs felárat kell szerepeltetnie.¹¹⁶

5.3.2. A felvásárlási okirat

A mezőgazdasági tevékenységet folytató, különleges jogállású adóalanytól az Áfa tv. mellékletében¹¹⁷ meghatározott saját előállítású, feldolgozású terméket vásárló, szolgáltatást igénybevevő – nem különleges jogállású – belföldön nyilvántartásba vett adóalanyt felvásárlási okirat kibocsátási kötelezettség terheli. A felvásárlási okirat kiállítása révén a mezőgazdasági tevékenységet végző különleges jogállású adóalany mentesül a számlaadási kötelezettség alól.¹¹⁸

A felvásárlási okirat **kötelező adattartalma** a következő:

- a felvásárlási okirat kibocsátásának kelte;
- a felvásárlási okirat sorszáma, amely azt kétséget kizáróan azonosítja;
- a termék értékesítőjének, szolgáltatásnyújtójának, valamint a termék beszerzőjének, szolgáltatás igénybevevőjének neve, címe és adószáma;
- az értékesített termék megnevezése, és az annak jelölésére legalább az Áfa tv.-ben alkalmazott vámtarifaszám, továbbá mennyisége, illetőleg a nyújtott szolgáltatás megnevezése, továbbá mennyisége, feltéve, hogy az természetes mértékegységben kifejezhető;
- a teljesítés időpontja, ha az eltér a felvásárlási okirat kibocsátásának keltétől;
- a kompenzációs felár alapja, továbbá az értékesített termék kompenzációs felár nélküli egységára, illetőleg a nyújtott szolgáltatás kompenzációs felár nélküli egységára, ha az természetes mértékegységben kifejezhető, valamint az alkalmazott árengedmény, feltéve, hogy azt az egységár nem tartalmazza;
- az alkalmazott kompenzációs felár mértéke;
- a kompenzációs felár összege;
- a termék értékesítőjének, szolgáltatás nyújtójának, valamint a termék beszerzőjének, szolgáltatás igénybevevőjének aláírása.¹¹⁹

A felvásárlási okirat kibocsátási kötelezettséget kizárólag a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője teljesítheti; az ilyen ügyletről gyűjtő felvásárlási jegy nem bocsátható ki, és a bizonylat egyszerűsített adattartalommal nem bocsátható ki.¹²⁰ A felvásárlási okirattal kapcsolatos, az Áfa tv. XIV. fejezetében nem szabályozott kérdésekben az Áfa tv.-nek a számlázásra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.¹²¹

¹¹⁵ Áfa tv. 202. § (2) bekezdés b) pont

¹¹⁶ Áfa tv. 202. § (2) bekezdés b) pont.

¹¹⁷ Áfa tv. 7. számú melléklete.

¹¹⁸ Áfa tv. 202. § (2) bekezdés a) pont.

¹¹⁹ Áfa tv. 202. § (3) bekezdés.

¹²⁰ Áfa tv. 202. § (4) bekezdés.

¹²¹ Áfa tv. 202. § (4) bekezdés.

5.4. Használt ingóság, műalkotás viszonteladói értékesítése

Az Áfa tv. XVI. fejezet 2. alfejezete szerinti különös adózási mód alá tartozó termékértékesítésről (illetve az annak ellenértékébe beszámító előlegről) kibocsátott számlában áthárított adóösszeg, adómérték illetőleg az adó tartalom meghatározására alkalmas százalékérték nem szerepeltethető.¹²² Az ilyen ügyletről kibocsátott számlában a „különbözeti szerinti szabályozás – használt cikkek” vagy a „különbözeti szerinti szabályozás – műalkotások” vagy a „különbözeti szerinti szabályozás – gyűjteménydarabok és régiségek” kifejezés szerepeltetendő.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

¹²²Áfa tv. 222. § (1) bekezdés b) pont